

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/164/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320201387
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5320201387.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a JUDr. Erika Vargu, v spore žalobcu: H. E., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXX, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom O., ul. XX. X. XXXX, proti žalovaným: 1/ H. F. (Z. vzd.), 2/ G. L., 3/ Y. O. (vzd.), 4/ G. L. (F.), 5/ Y. L. (F.), 6/ H. Z. (F., st.ž. H. r. F.), 7/ Y. L., žalovaní v 1/ až 7/ na neznámom mieste, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, IČO: 17 335 345, 8/ E. R., nar. X.XX.XXXX, bytom S. XXXX, právne zastúpený advokátom JUDr. Antonom Kupšom, so sídlom O., H. XX, 9/ E. R., nar. XX.X.XXXX, bytom S.-P., B. XXX/XX, Česká republika, občan ČR, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na základe odvolania žalovaného 9/ proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 11C/22/2020-123 zo dňa 24. novembra 2021 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Strany nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaného k pozemku parc. č. 6821 kat. územie S. (ďalej bez uvádzania katastrálneho územia, keďže hmotným predmetom sporu bol len tento jediný pozemok), ktorý je vedený na LV č. XXXX, dotknutý pozemok prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu a tomuto uložil povinnosť vyplatiť ostatných (pôvodných) spoluvlastníkov podľa veľkosti ich podielov. Konštatoval, že „prvý spôsob zrušenia podielového spoluvlastníctva“ (reálna delba) nie je možný, lebo predmetný pozemok je poľnohospodárskou pôdou a jeho výmera je len 1476 m². Prípadným rozdelením by tak nemohli vzniknúť (viaceré) pozemky s výmerou väčšou ako 2000 m²; čo je podmienkou vyplývajúcou zo zákona č. 180/1995 Z.z.

2. Nadväzne okresný súd pristúpil k „druhému spôsobu rozdelenia podielového spoluvlastníctva“ podľa § 142 ods. 1 veta druhá Obč. zák. Vychádzal z hľadísk vymedzených v označenej právnej norme, zohľadnil, že žalobca je majoritným spoluvlastníkom (po prepočte prostredníctvom výmery dotknutej nehnuteľnosti na jeho podiel pripadá 891,75 m²) a prihliadol i na účelné využitie veci/pozemku (žalobca užíva predmetný pozemok v rozsahu jeho podielu a má záujem obhospodarovať celú spornú nehnuteľnosť). V spojitosti s tvrdením žalovaného 9/, že chce na pôde hospodáriť (ctí si tak prácu predkov a dobré mravy), okresný súd vyslovil, že toto tvrdenie neznamena, že žalovaný 9/ nehnuteľnosť v rozsahu jeho podielu v rozhodnom čase (v čase rozhodovania okresného súdu) užíva; čo „nezakladá dôvod pre splnenie podmienok účelného využitia nehnuteľnosti“.

3. V otázke výšky primeranej náhrady okresný súd akceptoval zhodné stanovisko žalobcu, Slovenského pozemkového fondu ako „zástupcu“ žalovaných 1/ až 7/ a žalovaného 9/ (správne žalovaného 8/; pozn. odvolacieho súdu) na hodnote 8 eur za m² ako základu pre výpočet primeranej náhrady. Doplnil, že takto stanovený základ výšky náhrady zohľadňuje aj umiestnenie a „polohovú diferenciaciu“ pozemku

parc. č. 6821, ktorý sa nachádza vo svahovitom teréne. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žalobcovi voči žalovaným 1/ až 9/ nárok na ich náhradu nepriznal, pretože si ho neuplatňoval.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný 9/, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a zamietnutia návrhu žalobcu. Namietal, že „jeho písomnosti zaslané súdu neboli akceptované“. Poukazoval na to, že kvôli covidu žiadal o „zastavenie a zrušenie celého sporu“. Nesúhlasil ani s cenou pozemku, keď uviedol, že „cena 70 eur za m² ho prekvapila už pred rokmi pri návšteve v Oščadnici“; pričom ceny sa stále zvyšujú.

5. Odvolateľ nesúhlasil s tým, aby sa niekto obohatil na jeho úkor; „svahovitosť terénu nie je prekážkou na hospodárenie ani dotácie“. Navrhoval mimosúdnu dohodu o založení spolku vlastníkov. Cítil sa byť diskriminovaný; „sme v EÚ tak, ako vy“. Konštatoval, že on hospodári na 60 hektároch poľnohospodárskej pôdy, preto o poľnohospodárstve „niečo vie“.

6. K rukou písanému odvolaniu pripojil odvolateľ aj podpísaný vytlačený text, v ktorom poukazoval na epidémiu korona vírusu, ktorá bola spôsobená človekom a jeho správaním sa k prírode. Uviedol, že jedine návrat k tradičnému obhospodarovaniu pôdy je záchranou pred ďalšími epidémiami. Doplnil, že „na Slovensku teraz umierajú ľudia“, preto nie je vhodná doba „preťahovať sa o pozemky“.

7. Žalobca navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť. Konštatoval, že požiadavka žalovaného 9/ na zastavenie konania kvôli covidu-19 nemá oporu v právnej úprave; naopak, každý má právo, aby bola (jeho) vec súdom prejednaná. Trval na tom, že cena za m² vyporiadavaného pozemku je adekvátna a primeraná, lebo opak nebol preukázaný; dôkazné bremeno preukázania opaku pritom zaťažovalo práve žalovaného 9/.

8. Potvrdenie rozsudku okresného súdu žiadal i žalovaný 8/. Dával do pozornosti, že odvolateľ sa nezúčastnil ohliadky na mieste samom, na ktorej - okrem iného - došlo ku konsenzu ostatných subjektov na výške ceny za m² vyporiadavaného pozemku. Uviedol, že na podiel žalovaného 9/ pripadá iba 92 m², pričom na predmete sporu tento nikdy nehospodáril a ani ho inak neužíval.

9. Žalovaní 1/ až 7/, resp. ich „zástupca“ sa k odvolaniu nevyjadřili.

10. V rámci odvolacej repliky žalovaný 9/ zopakoval, že svahovitosť terénu nie je prekážkou hospodárenia. Tvrdil, že „vie, že mu nikto nikdy nezaplatí ani korunu“, aj preto žiadal, aby mu „súd jeho výmeru ponechal“. Odvolateľ konštatoval, že stratil dôveru v spravodlivosť a jeho otca „nikto nevzkriesi“.

11. Ostatné subjekty na oboch sporových stranách právo odvolacej dupliky nevyužili.

12. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Nie je zrejmé, aké písomnosti (ktoré nemali byť okresným súdom akceptované) má odvolateľ na mysli. K svojim procesným podaniam v priebehu celého konania pripojil iba čiastočný výpis z LV č. XXXX a časť (strany 2 a 4) osvedčenia o dedičstve, na ktorom je rukou dopísané číslo konania - 4D/210/2013-74; žiadne iné písomnosti nepredložil, resp. ani aspoň dostatočne konkrétne neoznačil. Z dotknutých písomností však vyplýva len nespochybňovaný fakt (z ktorého vychádzal i okresný súd), že žalovaný 9/ je spoluvlastníkom pozemku parc. č. 6821 v podiele 1/16 a titulom jeho nadobudnutia je o osvedčenie o dedičstve sp. zn. 4D/210/2013.

14. Pokiaľ odvolateľ smeroval dotknuté tvrdenie k obsahu samotných procesných podaní (predovšetkým k vyjadreniu k žalobe), na tieto reagoval okresný súd v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Pre úplnosť je žiaduce uviesť, že súčasťou základného práva na spravodlivý súdny proces, resp. ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu nie je právo na úspech v spore, či právo na akceptovanie argumentácie tej-ktorej sporovej strany súdom. Inými slovami, nie je možné konštatovať porušenie práv strany len preto, že konanie prebehlo a skončilo odlišne, ako dotknutá strana požadovala, resp. si predstavovala.

15. Celosvetová pandémia vyvolaná ochorením covid-19 nebola dôvodom pre „zastavenie“ súdnych konaní (v širšom význame pre nevykonávanie súdnych procesov) alebo pre (paušálne) zamietnutie žalôb podaných počas trvania pandémie. Takýto záver nevyplýva zo žiadnej relevantnej právnej normy. Odvolateľ si v rámci danej námietky zároveň do určitej miery protirečí. Pokiaľ by súdne konania nemali vôbec prebiehať, neprichádzalo by do úvahy ani vyhovenie jeho vecným návrhom (napr. vyčleneniu výmery pripadajúcej na jeho podiel).

16. Zároveň sa vecné návrhy žalovaného 9/ vyznačujú nemalou dávkou nekonzistentnosti. Na jednej strane požaduje prikázanie vyporiadavaného pozemku do svojho výlučného vlastníctva za účelom hospodárenia na ňom, ale súčasne zdôrazňuje, že by ho nikto k jeho pozemku (pričom myslí práve na pozemok parc. č. 6821) nepustil a on by ho nemohol, ako riadny hospodár, užívať.

17. V podstate nad bezprostredný rámec odvolacích námietok vymedzených v lehote na podanie odvolania (čiastočne aj ako reakciu na obsah odvolacej repliky, v ktorej však s poukazom na § 365 ods. 3 CSP už nie je prípustné dopĺňať ďalšie odvolacie námietky) krajský súd konštatuje, že pozemok parc. č. 6821 vzhľadom na to, že ide o poľnohospodársku pôdu situovanú mimo zastavaného územia obce, ktorej výmera je menšia ako 2000 m², nie je reálne deliteľný. Preto v zmysle § 23 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. neprichádzalo do úvahy „vyčlenenie v prírode“ pre odvolateľa výmery pripadajúcej na jeho spoluvlastnícky podiel.

18. Vyjadrenie žalovaného 9/ o tom, že pre svoju štátnu príslušnosť (je občanom Českej republiky) bol v súdnej veci diskriminovaný, nemá žiaden relevantný základ. Samotný odvolateľ ani konkrétne nedefinuje, v čom mala ním tvrdená diskriminácia bezprostredne spočívať. Rovnako v tomto smere ide skôr len o prejav nespokojnosti s výsledkom sporu.

19. Len na okraj krajský súd dodáva, že žalovanému 9/ boli v priebehu sporu zachované všetky zákonom priznané (procesné) práva. Pokiaľ z obavy pred možnou nákazou ochorením covid-19 nevycestoval na územie SR, išlo o prejav subjektívneho prístupu odvolateľa k danému ochoreniu a súvisiacim obmedzeniam, ktorý bol - podľa jeho vlastných vyjadrení - podmienený aj tým, že nevyužil možnosť vakcinácie. V súvislosti s účasťou na prvom pojednávaní okresného súdu dňa 7.6.2021 sa ospravedlnil, ale o odročenie pojednávania nežiadal a rovnako postupoval v súvislosti s ohliadkou na mieste samom dňa 19.10.2021 (vtedy dodal, že zastupovať sa nemôže dať, „lebo nikomu nie je možné veriť“). Na riadne a včasné predvolanie na druhé pojednávanie okresného súdu dňa 24.11.2021, na ktorom bol vydaný i preskúmaný rozsudok, vôbec nereagoval.

20. Náležite poukazuje žalobca na to, že v prípade nesúhlasu s výškou primeranej náhrady, resp. jej základu (hodnoty m² pôdy) zaťažovalo žalovaného 9/ dôkazné bremeno o preukázaní „opaku“; správnejšie inej (z pohľadu odvolateľa zrejme vyššej) hodnoty predmetného pozemku. Vo vzťahu k uneseniu tohto dôkazného bremena však žalovaný 9/ nedoložil žiaden konkrétny dôkaz, ktorý by potvrdzoval jeho vyjadrenia (z prvotnej reakcie na žalobu) o hodnote m² pozemku v rozsahu 17 až 50 eur. Naopak, súvisiace (skutkové) vyjadrenia žalovaného 9/ z hľadiska možnosti ich verifikácie trpia značnou mierou nekonkrétnosti; čo nadväzne podmieňuje konštatovanie, že v dotknutej otázke žalovaný 9/ neunesol ani bremeno konkrétneho skutkového tvrdenia.

21. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalovaným 9/, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

22. Žalovaný 9/ síce odvolaním napadol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ale vo vzťahu k výroku o trovách prvoinštančného konania nevymedzil žiadnu konkrétnu námietku. Nadväzne, potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v meritórnej časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý, zakladá vecnú správnosť aj dotknutého bezprostredne podmieneného výroku o nároku na náhradu trov. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že okresný súd náležite zohľadnil neuplatnenie si nároku na náhradu trov zo strany žalobcu.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že strany nemajú nárok na ich náhradu. Žalobca bol síce v odvolacom konaní úspešný, ale nárok na náhradu jeho trov si výslovne neuplatňoval.

24. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z.).